

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

6. aprill 2006*

Kohtuasjas T-309/03,

Manel Camós Grau, Euroopa Ühenduste Komisjoni ametnik, elukoht Brüssel (Belgia), esindaja: advokaat M.-A. Lucas,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: J.-F. Pasquier ja C. Ladenburger, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on esiteks nõue tühistada Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) 17. oktoobri 2002. aasta aruanne, millega lõpetati Euroopa ja Ladina-Ameerika suhete instituuti (IRELA) puudutav juurdlus, ja teiseks nõue selle aruandega hagejale väidetavalt tekitatud mittevaralise kahju ja tema karjäärile põhjustatud kahju hüvitamiseks,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
(neljas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: president H. Legal, kohtunikud P. Lindh, P. Mengozzi, I. Wiszniewska-Białecka ja V. Vadapalas,

kohtusekretär: vanemametnik J. Palacio González,

arvestades kirjalikus menetluses ja 14. septembri 2005. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse õiguslik raamistik

- ¹ Komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsusega 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom (EÜT L 136, lk 20; ELT eriväljaanne 01/03, lk 110) asutatud Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) vastutab eelkõige sisehaldusjuurdluse korraldamise eest, mille eesmärk on uurida ametikohustuste täitmisega seotud raskeid asjaolusid, mis võivad endast kujutada ühenduste ametnike ja teenistujate kohustuste täitmata jätmist, mis võib kaasa tuua distsiplinaar- ning vajaduse korral kriminaalmenetluse.

- 2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta (EÜT L 136, lk 1; ELT eriväljaanne 01/03, lk 91) sätestab, et ühenduste institutsioone ja asutusi puudutavad juurdlusted toimuvad vastavalt asutamislepingutele ning Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjadele (artikli 4 lõike 1 teine lõik). Määruse artikkel 6 täpsustab juurdluste korra, mille kohaselt OLAF-i direktori juhtimisel toimetavad juurdlust nimetatud ameti töötajad, kes peavad järgima eelkõige Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirju.

- 3 Määruse nr 1073/1999 artikkel 9 näeb ette, et kui amet on juurdluste lõpetanud, koostatakse direktori juhtimisel aruanne, milles eelkõige teatatakse juurdluste tulemused, kaasa arvatud ameti direktori soovitud vajalike meetmete kohta. Vastavalt selle artikli lõikele 4 saadetakse sisejuurdluste kohta koostatud aruanded ja kõik asjakohased vajalikud dokumendid asjaomasele institutsioonile või asutusele, kes võtab sisejuurdluste tulemustest lähtuvad meetmed, eelkõige distsiplinaar- ja õiguslikud meetmed.

- 4 Sama määruse artikli 14 alusel võivad kõik Euroopa ühenduste ametnikud ja teised teenistujad esitada Euroopa ühenduste personalieeskirjade artikli 90 lõikes 2 sätestatud korras ameti direktorile kaebuse ameti poolt sisejuurdluste käigus tema vastu võetud meetme kohta.

- 5 Komisjoni 2. juuni 1999. aasta otsuse 1999/396/EÜ, ESTÜ, Euratom pettuste, korrupsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava ebaseadusliku tegevuse tõkestamisega seotud sisejuurdluste tingimuste kohta (EÜT L 149, lk 57; ELT eriväljaanne 01/03, lk 118) artikli 4 esimene lõik näeb ette, et kui kahtluse alla satub komisjoni liige, ametnik või teenistuja, teatatakse huvitatud poolele kiiresti, kui see ei kahjusta

juurdlust. See säte täpsustab, et mingil juhul ei tohi pärast juurdluse lõppemist teha nimeliselt komisjoni liikmele, ametnikule või teenistujale osutavat järelust, ilma et huvitatud poolele oleks antud võimalust väljendada oma seisukohti kõigi temaga seotud asjaolude kohta.

Vaidluse taust

- 6 M. Camós Grau, komisjoni ametnik palgaastmel A 3, osales ajavahemikul 1992-1997, mil ta töötas välismajandussuhete peadirektoraadi Ladina-Ameerika direktoraadis, 1984. aastal loodud Euroopa ja Ladina-Ameerika suhete instituudi (edaspidi „IRELA”) juhtimises.
- 7 Pärast eelkõige komisjoni finantskontrolli peadirektoraadi 1997. aasta aruandeid ja kontrollikoja 1998. aasta aruandeid, milles tõsteti esile eelarve- ja raamatupidamiseskirjade rikkumist IRELA-s, otsustas OLAF-i direktor 4. juulil 2000 algatada juurdluse, seejärel 29. jaanuaril 2001 otsustas ta esialgset juurdlust laiendada ja algatada ka sisejuurdluse kolme komisjoni ametniku, sealhulgas hageja osas.
- 8 Vastavalt otsuse 1999/396 artiklile 4 teatas OLAF-i direktor 30. jaanuaril 2001 M. Camós Graule nimetatud juurdluse algatamisest ja sellest, et ta võib olla mainitud rikkumistega seotud. Direktor teatas talle ka juurdlust läbiviivate OLAF-i ametnike nimed.

- 9 OLAF-i neljast pädevast ametnikust kolm kuulasid M. Camós Grau, keda abistas tema esindaja, ära 22. veebruaril 2001.
- 10 22. veebruari 2002. aasta kirjades, mis olid adresseeritud vastavalt OLAF-i direktorile ja OLAF-i järelevalvekomiteele, juhtis M. Camós Grau tähelepanu finantskontrolli peadirektoraadi rollile IRELA suhtes ja väljendas oma rahulolematust ühe juurdlust läbi viiva ametniku (P.) suhtes, kuna viimane ei saanud olla juurdluse läbiviimisel objektiivne, sest ta oli oma karjääri jooksul olnud nimetatud peadirektoraadi teenistuses. OLAF-i direktor saatis 22. märtsil 2002 talle esialgse vastuse.
- 11 15. aprilli 2002. aasta kirjas OLAF-i direktorile täpsustas M. Camós Grau esindaja oma kliendi kahtlusi seoses huvide konfliktiga P. osas, võttes arvesse vastutust, mis sellel juurdlust toimetaval isikul oli finantskontrolli peadirektoraadis IRELA kontrollimise eest vastutavas üksuses kõnealuste asjaolude toimumise ajal, ning tema käitumist juurdluse läbiviimisel. Samas küsimuses pöördus hageja esindaja 26. aprilli 2002. aasta kirjaga OLAF-i järelevalvekomitee presidendi poole.
- 12 M. Camós Grau, keda abistas tema esindaja, kuulati ära 22. aprillil 2002 OLAF-i kohtunike, kohtualase nõustamise ja õiguslase järelkäsitluse üksuse juhi poolt ja selle kohtumise käigus tuli tal täpsustada oma väiteid P. osas. Üksuse juht viis 23. aprillil 2002 läbi kohtumise ka juurdlust toimetanud ametnikuga.
- 13 Kohtunike, kohtualase nõustamise ja õiguslase järelkäsitluse üksuse juht teatas 17. mai 2002. aasta kirjas M. Camós Graule, et tema juhitud üksus on esitanud OLAF-i direktorile õigusliku arvamuse, mille kohaselt „kõnealust [IRELA] juurdlust

toimetava isikuna on P.-l huvide konflikt”, ning et OLAF oli vastavalt asjaomase üksuse poolt direktorile tehtud ettepanekule otsustanud „[see juurdlust toimetav isik] juurdlusest taandada” (edaspidi „17. mai 2002. aasta otsus”).

- 14 Määruse nr 1073/1999 artikli 14 alusel esitas M. Camós Grau 29. juulil 2002 OLAF-i direktorile Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade käesolevas asjas kohaldatava versiooni (edaspidi „personalieeskirjad”) artikli 90 kohase kaebuse, milles palus eelkõige tühistada 17. mai 2002. aasta otsus niivõrd, kuivõrd see jättis jõusse IRELA-ga seotud juurdluse raames P. poolt sooritatud uurimistoimingud, mis hageja sõnul olid vastuolus erapooletuse ja objektiivsuse nõuetega, ning hüvitada talle tekitatud moraalne kahju ja tema karjäärile põhjustatud kahju.
- 15 OLAF-i direktor kinnitas selle kaebuse kättesaamist 14. augustil 2002.
- 16 M. Camós Grau esindaja saatis 25. septembril 2002 OLAF-i direktorile ja järelevalvekomitee esimehele uue kirja, milles tuletas meelde oma kliendi etteheiteid IRELA-ga seotud juurdluse käigu osas.
- 17 OLAF-i direktor saatis IRELA-ga seotud juurdluse lõpparuande 17. oktoobril 2002 komisjoni peasekretärile, Euroopa Parlamendi peasekretärile ning Belgia ja Hispaania kohtuorganitele. 4. novembril 2002 edastati see ka M. Camós Graule. Hispaania ja Belgia kohtuorganid teatasid OLAF-ile vastavalt 13. veebruaril ja 10. märtsil 2003 oma otsusest lõpetada asja käsitlemine edasiste meetmeteta.

- 18 OLAF-i aruanne kritiseeris viisi, kuidas IRELA-d juhiti ning rolli, mis komisjon sellega seoses võttis. Eelkõige kahtles ta IRELA juhtimises osalenud kolmes komisjoni ametnikus - sh M. Camós Grau -, pidades neid vastutavaks sellise rahastamiskorra esitamise ja kinnitamise eest, mis võimaldas eelarve- ja raamatupidamiseeskirju rikkuda. Aruandes tehti ettepanek algatada nende isikute suhtes distsiplinaarmenetlus.
- 19 Kuna M. Camós Grau 29. juulil 2002 esitatud kaebusele ei olnud personalieeskirjade artikli 90 lõikes 2 sätestatud neljakuulise tähtaja jooksul antud selget vastust, tehti 29. novembril 2002 vaikumisi otsus selle kaebuse rahuldamata jätmise kohta (edaspidi „29. novembri 2002. aasta otsus“).
- 20 Hispaania päevaleht *El País* avaldas 11. detsembri 2002. aasta väljaandes artikli pealkirjaga „Euroopa Liit seostab Hispaania poliitikuid ja riigiametnikke 3,6 miljoni euro alusetu kulutamisega“, kus käsitleti OLAF-i järeldusi IRELA kohta tehtud aruandes ja nimetati hagejat nimeliselt.
- 21 M. Camós Grau saatis 4. veebruaril 2004 OLAF-i direktorile kaebuse OLAF-i juurdluse 17. oktoobri 2002. aasta lõpparuande peale.
- 22 Pärast OLAF-i aruande kättesaamist andis komisjon 10. veebruaril 2003 juurdlus- ja distsiplinaarametile (edaspidi „IDOC“) ülesande jätkata täiendava haldusjuurdlusega, et määratleda teatavate toimingute vastavus sel ajal kehtinud õigusaktidele ning teha kindlaks OLAF-i aruandes viidatud ametnike võimalik vastutus.

- 23 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 10. märtsil 2003 saabunud avaldusega esitas M. Camós Grau hagi, registreeritud numbri T-96/03 all, milles palus esiteks tühistada 17. mai 2002. aasta otsus P. taandamise kohta IRELA-ga seotud juurdlusest niivõrd, kuivõrd sellega jäeti kehtima toimingud, mille tegemisel P. osales, ja 29. novembri 2002. aasta vaikimisi otsus tema kaebuse rahuldamata jätmise kohta, ning teiseks mõista komisjonilt välja hüvitis nende otsustega talle väidetavalt tekitatud moraalse kahju ja tema karjäärile põhjustatud kahju eest.
- 24 OLAF-i direktor jättis 28. mai 2003. aasta otsusega rahuldamata M. Camós Grau kaebuse 17. oktoobri 2002. aasta aruande peale, leides esiteks, et nimetatud aruanne ei kujuta endast ametnikku kahjustavat meedet, ja teiseks, et hageja väited juurdluse õiguspärasuse kohta ei ole põhjendatud.
- 25 IDOC esitas oma aruande 2. juulil 2003. Selles leiti, et komisjoni ametnike osalemine IRELA juhtimises oli vastavuses sel ajal kehtinud ühenduse õigusnormidega ja et selliste asjaolude puudumisel, mis viitaksid, et need ametnikud oleksid IRELA saneerimisskeemi suhtes käitunud kõnealuste õigusnormidega vastuolus oleval viisil, ei saa nende vastutuse olemasolu kinnitada. Aruandes väidetakse, et juurdlus ei erista individuaalset vastutust, vaid näitab pigem seda, et IRELA-le antud ühenduse vahendite juhtimisega seotud komisjoni talituste vahel puudub kooskõlastatud tegevus. Aruandes tehti lõpuks ettepanek kas lõpetada täiendav haldusjuurdlus edasiste meetmeteta või alustada pikki ja keerukaid lisauuringuid.
- 26 2. septembril 2003 teatas ametisse nimetav asutus (edaspidi „ametisse nimetav asutus”) M. Camós Graule oma otsusest lõpetada asja käsitlemine edasiste meetmeteta.

- 27 9. juuni 2004. aasta määrusega kohtuasjas T-96/03: Camós Grau vs. komisjon (EKL AT 2004, lk I-A-157 ja II-707) jättis Esimese Astme Kohus eespool punktis 23 nimetatud hageja hagi vastuvõetamatuse tõttu rahuldamata. Esimese Astme Kohus leidis eelkõige, et vaidlustatud otsus kujutas endast vahepealset meetet OLAF-i algatatud juurdluses, et sellel ei olnud niisuguseid siduvaid õiguslikke tagajärgi, mis oleksid võinud mõjutada hageja huve ja muuta tema õiguslikku seisundit ning et selle võimalikule õigusvastasusele oleks võidud kohtus tugineda seoses hageja, mis oli esitatud menetluse lõpetanud toiminguga peale, mida saab vaidlustada.

Menetlus

- 28 Esimese Astme Kohtu kantsseleisse 8. septembril 2003 saabunud avaldusega esitas M. Camós Grau käesoleva hagi.
- 29 Hageja palus 29. septembri 2003. aasta kirjas Esimese Astme Kohtul kohustada komisjoni esitama OLAF-i juurdluse ja selle tagajärgedega seotud dokumendid.
- 30 Menetlust korraldava meetmena, mis tehti teatavaks 30. märtsil 2004, palus Esimese Astme Kohus komisjonil esitada kõik OLAF-i aruande lisad, IDOC-i läbiviidud täiendava haldusjuurdluse aruande ja OLAF-i lõpparuande koostanud OLAF-i juurdlust toimetanud isiku aruandeprojekti. Lisaks palus Esimese Astme Kohus komisjonil ära märkida, millised muudatused on OLAF-i aruandeprojekti sisse viidud ja millised juurdlustoimingud olid uuesti läbi vaadatud ning esitada põhjendused, miks OLAF ei hinnanud täpsemalt finantskontrolli peadirektoraadi rolli.

- 31 Komisjon esitas nõutud dokumendid 10. mail 2004 ja vastas Esimese Astme Kohtu küsimustele, mille suhtes hageja esitas oma seisukoha 1. juulil 2004.
- 32 Olles pooled ära kuulanud, otsustas Esimese Astme Kohus 6. juunil 2005 kodukorra artiklite 14 ja 51 alusel suunata kohtuasi viiest kohtunikust koosnevale neljandale kojale.
- 33 Menetlust korraldava meetmena, mis tehti teatavaks 27. juunil 2005, palus Esimese Astme Kohus pooltel esitada eespool punktis 21 nimetatud 4. veebruari 2003. aasta kaebus ja, mis puutub hageja kirjalikes avaldustes mainitud kandideerimist direktori ametikohale, märkida vaba ametikoha üksikasjad ning ametikoha ja selle saamiseks läbitava menetluse olemuse. Lisaks palus Esimese Astme Kohus kostjal tuua näiteid ametnikku kahjustavate meetmete kohta, mis tema arvates võiksid olla määruse nr 1073/1999 artikli 14 kohaselt esitatud kaebuse esemeks ning selgitada, mis põhjustel jäeti OLAF-i aruandeprojekti need lõigud, mis käsitlesid finantskontrolli peadirektoraadi rolli ja kohustusi IRELA suhtes, välja nimetatud aruande lõplikust versioonist. Kostja ja hageja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära vastavalt 5. ja 9. augustil 2005.
- 34 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära 14. septembri 2005. aasta kohtuistungil.
- 35 23. septembri 2005. aasta kirjas palus komisjon esitada täpsustusi, mis puudutasid kohtuistungil esile kerkinud teatavaid küsimusi seoses OLAF-i aruande levitamisega komisjoni talitustes ning nimetatud aruande võimaliku lisamisega hageja isikutoimikusse.

- 36 26. oktoobri 2005. aasta määrusega uuendas Esimese Astme Kohtu neljanda koja (laiendatud koosseisus) esimees suulise menetluse, et selliselt edastatud teave lisataks kohtasja toimikusse ning et hageja saaks esitada oma võimalikud seisukohad komisjoni edastatud täiendavate üksikasjade kohta.
- 37 Hageja ei esitanud Esimese Astme Kohtule ettenähtud tähtajaks oma seisukohta.
- 38 Esimese Astme Kohtu neljanda koja (laiendatud koosseisus) esimees kuulutas 3. jaanuari 2006. aasta otsusega suulise menetluse lõppenuks.

Poolte nõuded

- 39 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:
- tühistada 17. mai 2002. aasta otsus P. taandamise kohta IRELA-ga seotud juurdlusest selles osas, mis jättis kehtima need toimingud, mille tegemisel P. osales, ilma neid uuesti läbi vaatamata või tühistamata ja andmata korraldust uute toimingute tegemiseks;
 - tühistada 29. novembri 2002. aasta vaikumisi otsus, millega jäeti rahuldamata hageja 29. juuli 2002. aasta kaebus 17. mai 2002. aasta otsuse peale;
 - tühistada OLAF-i 17. oktoobri 2002. aasta aruanne, millega IRELA-ga seotud juurdlus lõpetati;

- tühistada OLAF-i direktori 28. mai 2003. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata hageja 4. veebruaril 2003 esitatud kaebus selle aruande peale;
- mõista komisjonilt hageja kasuks välja esialgsel hinnangul 10 000 eurot mittevaralise kahju hüvitamiseks;
- mõista komisjonilt hageja kasuks esialgu välja üks euro tema karjäärile põhjustatud kahju hüvitamiseks;
- kohustada komisjoni maksma tagasi kulud, mis ta enda kaitseks kandis seoses juurdlusega ning 17. mai 2002. aasta otsuse ja OLAF-i 17. oktoobri 2002. aasta aruande peale esitatud halduskaebustega;
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

40 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

- jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu rahuldamata kas tervikuna või teise võimalusena selles osas, mis puudutab kahe esimese vaidlustatud otsuse tühistamise nõuet;
- teise võimalusena jätta hagi põhjendamatus tõttu rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitus

Nõuded tühistada 2002. aasta 17. mai ja 29. novembri otsused

- 41 Käesoleva kohtuasja raames esitatud nõuete esimene ja teine punkt, mis puudutavad 2002. aasta 17. mai ja 29. novembri otsuste tühistamist, kordavad lihtsalt kohtuasjas T-96/03 varem esitatud nõudeid. Käesoleva hagi esitamise kuupäeval ehk 8. septembril 2003 takistas nende nõuete vastuvõetavust poolelioleva kohtuasja vastuväide, mida Esimese Astme Kohus peab omal algatusel igal juhul tõstatama (Euroopa Kohtu 26. mai 1971. aasta otsus liidetud kohtuasjades 45/70 ja 49/70: Bode vs. komisjon, EKL 1971, lk 465, punkt 11, ja Esimese Astme Kohtu 12. detsembri 1996. aasta otsus kohtuasjas T-99/95: Stott vs. komisjon, EKL 1996, lk II-2227, punktid 22 ja 23). Peale selle, nagu on märgitud ka eespool punktis 27, kinnitas Esimese Astme Kohus kohtuasjas Camós Grau vs. komisjon tehtud määrusega tema nõuete vastuvõetamatust, kuna need ei olnud esitatud toimingute peale, mida saab vaidlustada.
- 42 Kõigest eeltoodust järeldub, et käesoleva hagi nõuete esimene ja teine punkt on sellistena vastuvõetamatud. See ei välista, et nendest lähtuvaid argumente ei võiks kõnealustes nõuetes viidatud toimingutele järgnevate toimingute õiguspärasuse hindamisel vajaduse korral arvesse võtta.

Nõue tühistada 28. mai 2003. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata hageja 4. veebruari 2003. aasta kaebus OLAF-i aruande peale

- 43 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale kujutab kaebuse rahuldamata jätmise vastu suunatud nõue endast nõuet tühistada otsus, mille peale algne kaebus esitati

ning sellel puudub iseseisev sisu (Euroopa Kohtu 17. jaanuari 1989. aasta otsus kohtuasjas 293/87: *Vainker vs. parlament*, EKL 1989, lk 23, punkt 8). Seega tuleb kolmandat, OLAF-i aruande vastu suunatud nõuet ja neljandat, selle aruande peale esitatud kaebuse rahuldamata jätmise vastu suunatud nõuet vaadelda nii, et nende ühine ese on OLAF-i 17. oktoobri 2002. aasta aruande tühistamise nõue (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 23. märtsi 2004. aasta otsus T-310/02: *Theodorakis vs. komisjon*, EKL AT 2004, lk I-A-95 ja II-427, punkt 19).

Nõue tühistada OLAF-i 17. oktoobri 2002. aasta aruanne

— *Vastuvõetavus*

Poolte argumendid

- 44 Komisjon väidab, et vaidlustatud akti puhul on tegemist ettevalmistava õigusaktiga, mida ei saa vaidlustada ning mille tühistamist ei saa nõuda. OLAF-i juurdلuse aruanne – nagu ka juurdلus ise ja seda korraldavad meetmed – on üksnes ettevalmistavad etapid, mis ametiasutuse lõplikku otsust ette kindlaks ei määra. Seega kui asjaomase isiku õiguslik seisund ei muutu, ei saa väited juurdلust mõjutanud erinevate menetluskorra rikkumiste kohta – eeldades, et need osutuvad tõeks – tühistada järelدust, mille kohaselt vaidlustatud aruanne oli pigem ettevalmistav õigusakt kui ametnikku kahjustav meede. Menetlusnormide rikkumine ei tõendaks mitte ametnikku kahjustava meetme võtmist, vaid sellele võiks, vastupidi, muuhulgas tugineda ametiasutuse lõpliku otsuse – mis on tegelikult kahjustav – vaidlustamisel. Kostja lisab, et võimalik mõju hageja mittevaralistele huvidele ja karjäärile ei ole asjakohane, kuna tegemist on faktiliste kaalutlustega, mitte aga asjaomase isiku õiguslikku seisundit muutvate aruande vältimatute tagajärgedega. Kostja väidab ka seda, et vaatamata oma tegevuse sõltumatusele ei ole

OLAF-il mingit otsustusõigust ning tema juurdlusaruannetel ei ole siduvat õigusjõudu, sest nende lõppeesmärk on eelkõige distsiplinaarmenetluse ettevalmistamine.

- 45 Hageja leiab, et tema hagi on vastuvõetav, kuna tema hinnangul on OLAF-i aruanne teda kahjustav meede. Ta väidab, et selles sisalduvate õigusvastastuste tõttu mõjutab aruanne otseselt ja vahetult tema õiguslikku seisundit. Aruanne on mitmetahulise menetluse lõpptulemus, mille läbiviimist iseloomustab varasemate juurdlustoimingute õigusvastastus või OLAF-i tegevusetus, sest rikutud on võrdsuse, erapooletuse, õiguskindluse ja hea halduse põhimõtteid ning eiratud on kaitseõigusi. Aruanne on vastu võetud õigusvastastel asjaoludel, kuna see koostati ilma, et asjas ainsana lõpuni pädev uurija oleks sellest osa võtnud ja ilma, et seda oleks esitatud hagejale, keda isiklikult kahtlustati. M. Camós Grau väitel mõjutab aruanne otseselt ja vahetult tema mittevaralisi huve esiteks seetõttu, et selles nimetatakse teda nimeliselt ja peetakse mainitud eiramiste eest alusetult vastutavaks, ning teiseks seetõttu, et see edastati komisjonile ning Hispaania ja Belgia kohtuorganitele ning seda kajastati ka ajakirjanduses. Aruanne võib mõjutada ka hageja karjääri ja on tegelikult takistuseks tema edutamisel direktori ametikohale, millele ta kandideeris. Hageja väitel on OLAF-i aruanne käsitletav otsusena, kuna see kinnitati OLAF-i direktori otsusega, nagu on sätestatud määruses nr 1073/1999. Lõpuks väidab ta, et OLAF-i tegevuse sõltumatus tõttu tuleb OLAF-i juurdlust käsitleda distsiplinaarmenetlustest eraldiseisvana.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 46 Hagi esitati OLAF-i direktori juhtimisel vastu võetud toimingu peale, mis kinnitas IRELA-ga seotud juurdluse lõpparuande järeldused.

- 47 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on tühistamishagi esemeks olla võivad õigusaktid või otsused EÜ artikli 230 mõttes need meetmed, mis tekitavad siduvaid õiguslikke tagajärgi hageja huve puudutaval viisil, muutes selgelt tema õiguslikku seisundit (vt Euroopa Kohtu 11. novembri 1981. aasta otsus kohtuasjas 68/81: IBM vs. komisjon, EKL 1981, lk 2639, punkt 9, ja 14. veebruari 1989. aasta otsus kohtuasjas 346/87: Bossi vs. komisjon, EKL 1989, lk 303, punkt 23).
- 48 Selline aruanne nagu OLAF-i IRELA-ga seotud sise- ja välisjuurduse lõpetamisel koostatud aruanne ei muuda selgelt nende isikute õiguslikku seisundit, keda hagejaga sarnaselt seal nimetati.
- 49 Oma tegevuses sõltumatu talituse poolt iseseisva haldusmenetluse lõpetamisel vastu võetud juurdluse lõpparuannet, mis on lõplik dokument, ei saa tõesti siinkohal käsitleda haldus- või kohtumenetlust ettevalmistava meetmena, mis algatatakse pärast juurdlust, kuid mida võib sama hästi algatada ka paralleelselt OLAF-i poole pöördumisega või enne seda. See, et OLAF-i aruanne on selle asutuse juurdlusi reguleeriva menetluse suhtes lõplik, ei tee temast siiski meetet, millel on siduvad õiguslikud tagajärjed.
- 50 Aruanded, millega OLAF-i juurdlused lõpetatakse ning mille tegemise ja edastamisega OLAF-i ülesanded lõppevad, sisaldavad lisaks tuvastatud asjaolude kirjeldusele ka nende põhjal tehtud järeldusi ning soovitusi eelkõige distsiplinaar- ja kriminaalmenetluslike meetmete osas, mida OLAF-i arvates on aruannete alusel võimalik võtta, ning kõnealused järeldused ja soovitused on adresseeritud liikmesriikide pädevatele asutustele ja asjaomastele institutsioonidele, et nad saaksid otsustada järgnevate meetmete võtmise vajaduse üle. Kuigi OLAF võib nendes aruannetes soovitada siduvate õiguslike tagajärgedega meetmete võtmist, mis on asjaomaseid isikuid kahjustavad, ei sisalda nende arvamus selles suhtes mingit — sh menetluslikku — kohustust ametiasutustele, kellele see on suunatud.

- 51 Siinkohal selgub määruse nr 1073/1999 sätetest ning eelkõige selle määruse põhjendusest 13 ja artiklist 9, et lõpparuandes sisalduvad OLAF-i järeldused ei vii automaatselt haldus- või kohtumenetluse alustamiseni siseriiklikul tasandil, kuna pädevad ametiasutused otsustavad ise, milliseid meetmeid pärast lõpparuannet rakendada ning on seega ainsad asutused, kelle pädevuses on võtta vastu otsuseid, mis võivad mõjutada nende isikute õiguslikku seisundit, kelle suhtes oli aruandes soovitatud algatada asjaomased menetlused (Esimese Astme Kohtu 13. juuli 2004. aasta määrus kohtuasjas T-29/03: Comunidad Autónoma de Andalucía vs. komisjon, EKL 2004, lk II-2923, punkt 37).
- 52 Pealegi on käesolevas asjas selge, et kuigi vaidlustatud aruandes soovitati hageja suhtes algatada distsiplinaarmenetlus, ei ole seda tehtud, kuna ametisse nimetav asutus on vastupidi 2. septembril 2003 teatanud M. Camós Graule oma otsusest lõpetada asja käsitlemine edasiste meetmeteta.
- 53 Pärast asja käsitlemise lõpetamist puudutava otsuse — mille lisas täpsustati, et ametisse nimetav asutus ei tuvastanud hageja vastutust OLAF-i juurdluseks aluse andnud asjas — vastuvõtmist ei saa vaidlustatud aruanne olla enam ametisse nimetava asutuse ühegi hilisema, hagejat puudutava otsuse õiguslikuks aluseks ning erinevalt näiteks hindamisaruandest ei saa seda mingil moel asjaomase isiku karjääri korraldamisel arvesse võtta. Lisaks ei olnud aruandel kriminaalõiguslikke tagajärgi, kuna Belgia kohtuorganid teatasid OLAF-ile vastavalt 13. veebruaril ja 10. märtsil 2003 oma otsusest lõpetada asja käsitlemine edasiste meetmeteta, nagu eespool punktis 17 on mainitud. Sellest järeldub, et vaidlustatud aruanne ei saa niisugustel asjaoludel asjaomase isiku ametialast seisundit mõjutada.
- 54 Hageja väited juurdluse käigu ja aruande sisu kohta seda hinnangut ei muuda.

- 55 Tühistamishagis viidatud menetluskorra eiramine ja oluliste formaalsuste rikumine, mille tagajärjel — nagu käesolevas asjas — on OLAF-i juurdluse aruanne kehtetu, ei muuda nimetatud aruannet ametnikku kahjustavaks meetmeks. Selliseid eiramisi võiks vaidlustada üksnes hilisema vaidlustatava toimingu suhtes esitatud hagis, kui need eiramised mõjutaksid selle sisu, mitte aga iseseisvalt, kui selline toiming puudub (vt selle kohta Euroopa Kohtu 10. detsembri 1987. aasta otsus liidetud kohtuasjades 181/86–184/86: *Del Plato jt vs. komisjon*, EKL 1987, lk 4991, punktid 10, 22, 25, 33, 35, 36 ja 38).
- 56 Lisaks, kui OLAF-i aruanne mõjutakski hageja mittevaralisi huve esiteks seetõttu, et selles nimetatakse teda nimeliselt ja peetakse alusetult vastutavaks mainitud eiramiste eest, ning teiseks seetõttu, et see edastati komisjonile ning Hispaania ja Belgia kohtuorganitele ning seda kajastati ka ajakirjanduses, siis sellised asjaolud, mis võivad olla kahjustavad, ei muuda nimetatud aruannet sellegipoolest ametnikku kahjustavaks aktiks EÜ artikli 230 tähenduses.
- 57 Lõpuks ei oma OLAF-i aruannete vaidlustatavuse suhtes tähtsust see, et need oleksid koostatud direktori juhtimisel OLAF-i meetmena, milleks käesolevas asjas on vaidlustatud aruande vastuvõtmine ja edastamine kõnealuste ametiasutuste poolt 17. oktoobril 2002.
- 58 Eeltoodust järeldub, et OLAF-i 17. oktoobri 2002. aasta IRELA-ga seotud aruande tühistamise nõue on suunatud sellise dokumendi vastu, mis ei tekita siduvaid õiguslikke tagajärgi hageja huve puudutaval viisil, muutes selgelt tema õiguslikku seisundit. Seega on nimetatud aruande tühistamise nõue vastuvõetamatu.

Nõue hüvitada väidetav kahju

— *Vastuvõetavus*

Poolte argumendid

- ⁵⁹ Komisjon, kelle arvates on hagi tervikuna vastuvõetamatu, väidab, et tühistamisnõuete vastuvõetamatuks tunnistamine toob endaga kaasa kahju hüvitamise nõuete hindamata jätmise, kuna need kaks nõuet on omavahel tihedalt seotud.
- ⁶⁰ Kuna OLAF-i aruande peale esitatud kaebus, mille hageja saatis 4. veebruaril 2003 OLAF-i direktorile, ei sisalda kahju hüvitamise nõuet, on M. Camós Grau nõuded kahju hüvitamise osas vastuvõetamatud lisaks ka määruses nr 1073/1999 viidatud personalieeskirjade artiklite 90 ja 91 kohaselt.
- ⁶¹ Hageja väitel on tema nõuded selle kahju hüvitamiseks, mis põhjustati talle OLAF-i aruande õigusvastasuse ja OLAF-i tema suhtes tehtud tõsiste vigade tõttu, vastuvõetavad.

Esimese Astme Kohtu hinnang

— Eelneva kaebuse esitamise kohustus

- ⁶² Toimikust selgub, et 4. veebruari 2003. aasta kaebuses OLAF-i aruande peale on hageja selle kahju osas, mille hüvitamist ta nõuab käesolevas kohtuasjas, „jätnud endale õiguse nõuda hüvitust eriti tõsise varalise ja mittevaralise kahju eest, mida aruanne on talle põhjustanud ja võib tulevikus talle põhjustada”.
- ⁶³ Kostja vastus tugineb ideel, et määruse nr 1073/1999 artikkel 14 teeb kohustuslikuks personalieeskirjade artikli 90 lõikes 2 silmas peetud kaebuse esitamise enne mis tahes hagi, mille ametnik või muu teenistuja OLAF-i aruande peale esitab, olenemata sellest, kas hagi on esitatud õigusakti tühistamiseks või kahju hüvitamiseks. Järelikult peab hüvitamise nõude vastuvõetavaks tunnistamiseks sellele eelnema samasisuline kaebus. Erand on lubatud vaid juhul, kus kahju hüvitamise nõuded on liidetud vastuvõetavate tühistamisnõuetega, millele eelneb kaebus — mis aga käesoleval juhul nii ei ole.
- ⁶⁴ Ometi näeb määruse nr 1073/1999 artikkel 14 ette üksnes võimaluse esitada OLAF-i direktorile kaebus ametnikku kahjustava toimingu peale, mitte aga olukorras, kus kahju hüvitamise nõue põhineb OLAF-i väidetavalte juurdluse käigus toime pandud menetlusnormide eiramistel ja õigusrikkumistel. Niisiis tuleb hinnata, kas komisjoni lai tõlgendus sellele sättele eelneva kaebuse esitamise osas on õigustatud.

- 65 Nimetatud hinnang tõstatab esiteks küsimuse, kas vaidlus tuleb liita EÜ artiklites 235 ja 288 sätestatud lepinguvälist vastutust puudutava üldise kohtuvaidlusega või EÜ artiklis 236 sätestatud ühenduse ja tema ametnike vaheliste vaidlustega seonduvaga. Tegelikult võib esimesel juhul esitada kahju hüvitamise nõuded otse kohtule. Teisel juhul aga, vastupidi, peab kohtupraktika kohaselt kahju hüvitamise nõudele, millega nõutakse hüvitist kahju eest, mis ei ole põhjustatud tühistamishagi esemeks oleva ametnikku kahjustava meetmega, vaid haldusorgani väidetavate erinevate vigade ja rikkumistega, eelnema kaheetapiline menetlus. See menetlus peab tingimata algama ametisse nimetavale asutusele esitatud nõudega väidetavate kahjude hüvitamiseks, millele nagu käesolevas asjas järgneb kaebus selle nõude rahuldamata jätnud otsuse peale (Esimese Astme Kohtu 13. juuli 1993. aasta otsus kohtuasjas T-20/92: *Moat vs. komisjon*, EKL 1993, lk II-799, punkt 47).
- 66 Käesolevas kohtuvaidluses ei pöördu hageja komisjoni kui ametisse nimetava asutuse poole, kelle ametnikuna ta töötab, vaid kui institutsiooni poole, mis on seotud OLAF-iga, oma tegevuses sõltumatu asutusega, kelle suhetes erinevate institutsioonide ametnike ja teenistujatega ei kohaldata ametnike ja teenistujate ning neid ametisse nimetava asutuse vahelisi suhteid puudutavaid tavalisi norme. Asjaolu, et komisjon on käesolevas kohtuvaidluses, nagu kõigis OLAF-i vastu esitatud hagides, kostja poolel, tuleneb sellest, et see üksus on asjaomase institutsiooniga halduslikult ja eelarveliselt seotud ning ta ei ole iseseisev juriidiline isik. Selles osas piisab, kui tõdeda, et kui M. Camós Grau oleks olnud mitte komisjoni, vaid mõne teise institutsiooni ametnik, oleks ta sellest hoolimata pidanud esitama OLAF-i tegevusest tingitud kahju hüvitamise nõude komisjonile.
- 67 Lisaks ei puuduta kohtuvaidlus hageja karjääri puudutavaid komisjoni õigusakte ega tegevust, kuna OLAF-i aruandel ei ole mingit õiguslikku mõju tema ametialasele seisundile, nagu on sedastatud eespool. Oma nõuetega nende rikkumiste osas, mis OLAF tema suhtes IRELA-ga seotud juurdmise käigus toime pani, mistõttu aruanne sisaldas talle ebasoodsaid hinnanguid ja järeldusi, on M. Camós Grau samas olukorras kui kõik teised isikud, ühenduse ametnikud või mitte, kes on OLAF-i

aruande subjektiks. Asjaolu, et hagejat puudutavad OLAF-i järelused puudutavad tema kui komisjoni ametniku rolli IRELA juhtimises ja tegevuses, ei muuda kohtuvaidluse sisu, mis ei käsitle M. Camós Grau ametialast tegevust, vaid viisi, kuidas OLAF juhtis ja toimetas juurdlust, mis nimetas hagejat nimeliselt ja pidas teda tuvastatud eiramiste eest vastutavaks.

68 Asjaolu, et M. Camós Grau esitas –asjas kohaldatava – määruse nr 1073/1999 alusel personalieeskirjade artikli 90 lõikes 2 sätestatud korras OLAF-i direktorile kaebuse OLAF-i aruande tühistamiseks, ei oma siinkohal tähtsust.

69 Tegelikult on ühelt poolt hagi esitamise kord ja teiselt poolt personalieeskirjade kohaldatavus sellised õiguslikud küsimused, mis ei näita poolte taht. Teisalt ei olnud määruse nr 1073/1999 artikkel 14 kohaldatav, kuna see sätestab ainult ametnikku kahjustava meetme peale kaebuse esitamise võimaluse; kõigest eeltoodust järeldub, et OLAF-i aruanne ei kujuta endast sellist meedet ja seega ei saa eelmainitud sätte alusel algatada kohtuvaidluses kohaldatavat kohtueelset kaebemenetlust.

70 Alates jõustumisest 1. mail 2004 lisati personalieeskirjadesse uus säte – OLAF-it puudutav artikkel 90a, mis lisaks varasemale võimalusele esitada personalieeskirjade artikli 90 lõikes 2 sätestatud korras OLAF-i direktorile kaebus OLAF-i poolt juurdluse käigus ametniku vastu võetud meetme kohta, nägi ette ka võimaluse esitada samale direktorile personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 kohane nõue võtta omalt poolt vastu otsus OLAF-i juurdluse suhtes.

- 71 Enne uue sätte jõustumist, ja kuna määruse nr 1073/1999 artikkel 14 seda küsimust ei reguleeri, ei kohaldata siiski OLAF-i juurdlustega seotud kahju hüvitamise nõuete liitmist personalieeskirjadealaste vaidlustega. Hageja ei pidanud seega järgima personalieeskirjade artiklis 90 kirjeldatud kahju hüvitamise nõude esitamiseks sätestatud korda. Kahju hüvitamise nõudeid käesolevas hakis ei saa sellisel juhul rahuldamata jätta põhjendusel, et M. Camós Grau ei järginud korda, mida asjaolude esinemise ajal kehtinud tekstides ei esinenud.
- 72 Tuleb meenutada, et oma 4. veebruari 2003. aasta kaebuses OLAF-i aruande peale väitis M. Camós Grau tegelikult selgelt oletuslikul viisil, et tal on õigus nõuda hüvitist aruandega põhjustatud kahju eest. Isegi kui seda väidet ei saaks käsitleda eelneva kahju hüvitamise formaalse nõudena, tuleb meeles pidada, et kaebuse mõte on võimaldada ametisse nimetaval asutusel võtta enne hagimenetluse algust seisukoht personalieeskirjadega seotud küsimuses. Kostja ei saa käesoleva kohtuasja asjaoludel seega mõistlikult väita, et talt võeti võimalus end kahju hüvitamise nõudeks eelnevalt ette valmistada.
- 73 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei kehti personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 tähenduses halduskaebuste suhtes mingid vorminõuded ja nende sisu peab ametiasutus tõlgendama ja mõistma sama täpselt, kui seda teeb suur organisatsioon oma õigussubjektide, sealhulgas oma töötajate suhtes (Euroopa Kohtu 9. märtsi 1978. aasta otsus kohtuasjas 54/77: *Herpels vs. komisjon*, EKL 1978, lk 585, punkt 47).
- 74 Käesolevas asjas tuleb arvestada, et komisjon võis M. Camós Grau kahjunõude aluste suhtes seisukoha võtta nii kohtueelses menetluses kui ka kohtulikus vaidluses ning isegi juhul, kui personalieeskirjade artikkel 90 oleks kohaldatav, ei saa eelneva

kaebuse puudumine olla takistuseks hageja kahjunõudele, põhjendusel et ta oli enne hagi esitamist nõudnud ametlikult hüvitist vaid aruande tühistamise näol.

— Seos kahjunõude ja tühistamisnõude vahel

- 75 Kostja ei saa tugineda kohtupraktikale, mille kohaselt seotud kahjunõude ja tühistamisnõude puhul toob kahjunõude vastuvõetamatus endaga kaasa ka tühistamisnõude vastuvõetamatuse (eespool punktis 47 viidatud kohtuotsus Bossi vs. komisjon, punkt 31).
- 76 Tegelikult on sellise kohtupraktika eesmärk välistada see, et ametnik, kes ei ole ametisse nimetava asutuse poolt tema vastu tehtud otsust mõistliku aja jooksul vaidlustanud, ei saaks nõudeõiguse aegumistähtaegadest kõrvale hiilida, esitades selle otsuse väidetaval õigusvastasusel põhineva vastutuse tuvastamise hagi (Euroopa Kohtu 15. detsembri 1966. aasta otsus kohtuasjas 59/65: Schreckenber *vs.* komisjon, EKL 1966, lk 785, lk 797; 12. detsembri 1967. aasta otsus kohtuasjas 4/67: Collignon *vs.* komisjon, EKL 1967, lk 469, 480, ja 7. oktoobri 1987. aasta otsus kohtuasjas 401/85: Schina *vs.* komisjon, EKL 1987, lk 3911, punktid 10 ja 13).
- 77 Samuti ei saa sellest järeldada, et tühistamisnõuete vastuvõetamatus tuleneb mitte nende hilisest esitamisest, vaid vaidlustatava meetme olemusest, mis ka juhul, kui asjaomane isik ei saa tühistamist nõuda, võib sellegipoolest põhjustada hüvitamisele kuuluvat kahju.
- 78 Need õigussubjektid, kes vastavalt EÜ artikli 230 neljandas lõigus sätestatud vastuvõetavuse tingimustele ei või teatavaid ühenduse õigusakte või meetmeid otse

vaidlustada, võivad meetmeid, mis otsuse tunnuste puudumise tõttu ei saa olla tühistamishagi esemeks, sellegipoolest vaidlustada, esitades EÜ artiklis 235 ja artikli 288 teises lõigus ette nähtud lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi niivõrd, kui võrd kõnealune meede on oma olemuselt ühenduse vastutust tekitav (Esimese Astme Kohtu 15. jaanuari 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 ja T-272/01: Philip Morris International jt vs. komisjon, EKL 2003, lk II-1, punkt 123). Õigussubjektid võivad lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi tugineda haldusaruande koostamisel ja vastuvõtmisel tehtud rikkumistele, isegi kui aruanne ei ole otseselt seal mainitud isikute õigusi mõjutav otsus (Euroopa Kohtu 10. juuli 2001. aasta otsus kohtuasjas C-315/99 P: Ismeri Europa vs. kontrollikoda, EKL 2001, lk I-5281, punktid 29 ja 30).

79 Lisaks on vastutuse tuvastamise hagi iseseisev õiguskaitsevahend, millel on eriline roll õiguskaitsevahendite süsteemis ja millele on kehtestatud teostamise tingimused, mis on töötatud välja selle spetsiifilist eesmärki arvestades (vt Euroopa Kohtu 23. märtsi 2004. aasta otsus kohtuasjas C-234/02 P: Euroopa ombudsman vs. Lamberts, EKL 2004, lk I-2803, punkt 106 ja osundatud kohtupraktika).

80 M. Camós Grau esitatud vastutuse tuvastamise hagi, milles nõutakse OLAF-i poolt IRELA-d puudutava juurdluse raames ja sellele järgnenud aruande koostamisel tekitatud mittevaralise kahju ja karjäärile põhjustatud kahju hüvitamist, tuleb vastuvõetavuse osas vaadelda tühistamishagist eraldi.

81 Eeltoodust järeldub, et hageja nõuded talle OLAF-i tegevusega tekitatud kahju hüvitamiseks tuleb tunnistada vastuvõetavaks.

Põhiküsimus

Poolte argumendid

- 82 Hageja väidab, et OLAF-i poolt IRELA-ga seotud juurdluse käigus toime pandud ja 17. oktoobri 2002. aasta aruandes esinevad eiramised on lisaks kõigele ka ametialased eksimused, mis on põhjustanud talle tõsist mittevaralist kahju ning kahjustanud tema karjääri.
- 83 Oma hakis esitab ta väited väidetavate eiramiste kuue aluse kohta.
- 84 Esiteks, OLAF-i otsus P. juurdlusest taandamise kohta ei täida põhjendamiskohustust, mida nõuavad EÜ artikkel 253 ja personalieeskirjade artikkel 25, kuna M. Camós Graud teavitati ainult kohtunike, kohtualase nõustamise ja õigusosalase järelekaitsluse üksuse juhi 17. mai 2002. aasta kirjaga, kus selle otsuse põhjendusi välja toodud ei olnud.
- 85 Teiseks eiras OLAF kaitseõigusi ning õiguskindluse ja hea halduse põhimõtteid. Välisauditi 14. detsembri 2000. aasta aruannet IRELA kohta ei esitatud mõistliku aja jooksul M. Camós Graule tema ärakuulamise tarbeks OLAF-is 22. veebruaril 2001. Selle ärakuulamise käigus andsid juurdlust toimetanud isikud mõista, et teda kuulatakse üle kui tunnistajat, mitte aga tema vastutuse tuvastamise eesmärgil. Ärakuulamisel ja talle seejärel esitatud kirjalikele küsimustele vastamiseks ei olnud

tema käsutuses ka enda kaitsmiseks vajalikku teavet, eelkõige OLAF-i kogutud tõendeid tema vastu. Kaitseõigust ja otsuse 1999/396 artiklit 4 eirati samuti, kuna OLAF-i aruannet ja selle lisasid talle enne nimetatud aruande vastuvõtmist ei esitatud.

⁸⁶ Kolmandaks väidab hageja, et OLAF-i aruanne on vastuolus määruse nr 1073/1999 artikli 6 lõigetega 1–3 ja artikli 9 lõigetega 1 ja 2 ning OLAF-i juurdluste erapooletuse põhimõttega, kuna see koostati ilma, et asjas ainsana lõpuni pädev uurija oleks sellest osa võtnud. Aruande projekt, mille kõnealune juurdlust toimetanud ametnik töötas välja enne oma OLAF-ist lahkumist 2002. aasta septembri alguses, erines oluliselt lõpparuandest, mis pealegi ei kannu tema allkirja. Hageja väidab, et OLAF-i juurdluste aruanded peavad koostama juurdlust toimetanud isikud ning OLAF-i direktoril ei ole määruse nr 1073/1999 alusel pädevust ühtki juurdluste aruannet vastu võtta ega muuta.

⁸⁷ Neljandaks väidab hageja, et juurdlust ei toimetatud - nagu seda nõuab määrus nr 1073/1999 - ühenduse õiguspõhimõtetest lähtuvalt ning personalieeskirju, eelkõige selle artiklit 14 järgides. Kuna M. Camós Grau oli OLAF-ile andnud tõsiseltvõetavaid tõendeid huvide konflikti kohta juurdlust toimetanud ametniku osas, oleks OLAF pidanud tegelikult veenduma, et selle ametniku tehtud toimingud ja tema juhised juurdluste osas olid objektiivsed ega johtunud hageja huvide konfliktist. M. Camós Grau sõnul kinnitavad 28. mai 2003. aasta otsuse, millega jäeti rahuldamata tema kaebus vaidlustatud aruande peale, vastuolulised põhjendused tema etteheidete olulisust, kuna selles otsuses nenditakse, et P. taandamine oli juurdluste objektiivsuse seisukohalt vältimatu, märkides siiski, et tema osalemisel ei olnud mingeid kahjustavaid tagajärgi.

⁸⁸ Viiesandaks on OLAF teinud ilmseid vigu P. tegeliku rolli hindamisel, mis esiteks puutub komisjoni poolt IRELA-s läbi viidud kontrollimisi, seoses juurdlust

toimetanud isiku vastutuse üleminekuga finantskontrolli peadirektoraadile, ja teiseks eitades, et huvide konflikt P. osas oleks mõjutanud juurdlust tema juhtiva ja kandva rolli tõttu juurdluse suunamisel ja läbiviimisel, mida kinnitab ka aruande lõppversioon.

- 89 Kuuendaks väidab hageja, ei eiratud on võrdsuse ja erapooletuse põhimõtteid. Samas kui OLAF on tunnistanud, et P. sõltumatust ja erapooletust ei saanud tagada ning taandas ta sel põhjusel juurdlusest, ei teinud OLAF sellest järeldusi, jättes P. koostatud õigusaktid kehtima. Finantskontrolli peadirektoraadi ametnike vastutust on OLAF-i aruandes välditud, kuna nimetatud aruandes leiti vastupidi, et kõnealuste rikkumiste põhivastutus lasub IRELA juhtimises osalenud komisjoni ametnikel, täpsemalt hagejal.
- 90 Põhjendades oma kahjunõuet, väidab M. Camós Grau, et OLAF on teinud ka kaks tõsist viga: tehes esiteks IRELA juurdluse sellise ametniku ülesandeks, kelle erapooletus ei olnud formaalselt tagatud, nagu tuvastati 17. mai 2002. aasta otsusega, ja kinnitades teiseks järeldused, mis ei põhine piisavalt veenvatel tõenditel, nagu selgub ametisse nimetava asutuse täiendavast juurdlusest.
- 91 Hageja sõnul on OLAF-i toime pandud vead põhjustanud talle kahte liiki kahju. Esiteks on OLAF häirinud tema meelerahu, au ja ametialast mainet, jättes püsima tema osas põhjendamatud oletused ja lastes tal kuni selle hetkeni, kui pädevad kohtu- ja haldusorganid lõpetasid asja menetlemise, oodata distsiplinaar- ja kriminaalmenetluse algatamist, põhjustades talle ka mittevaralist kahju. M. Camós Grau viitab siinkohal menetluse pikkusele, tema suhtes OLAF-i poolt tehtud järelduste tõsidusele ja talle ajakirjanduses osaks saanud avalikustamisele. Teisalt kahjustati hageja karjääri, kuna tema kandidatuuri direktori ametikohale ei kinnitatud, kuigi ta oli olnud sellel ametikohal ajutiselt ja täitis seejärel ametisse nimetamiseks nõutud tingimused.

- 92 Komisjon väidab, et ühenduse lepinguvälise vastutuse tingimused ei ole täidetud, kuna talle ei saa õigusvastast tegutsemist ette heita, sest OLAF-i juurdlus on toimunud ning aruanne on koostatud nõutud objektiivsetes ja erapooletutes tingimustes.
- 93 Esiteks väidab kostja, et 17. mai 2002. aasta otsus täidab põhjendamiskohustust ja et hageja tugineb vääralt personalieeskirjade artiklile 25, mille rakendussäte on määruse nr 1073/1999 artikkel 14.
- 94 Teiseks väidab ta, et kaitseõigusi ei ole eiratud. M. Camós Graul oli enne ärakuulamist piisavalt pikk aeg tutvuda IRELA-ga seotud välisauditi aruandega ja kõikide juurdluse ajal tema kaitsmiseks vajalike andmetega. Juurdlust läbi viinud ametnikud ei ole hagejat juurdluse eesmärgi osas eksitanud ning talle esitatud arvukate küsimuste põhjal on tal olnud võimalik olla täielikult kursis asjaoludega, mida talle ette heideti. Peale selle ei näe ei määrus nr 1073/1999 ega ka otsuse 1999/396 artikkel 4 ette OLAF-i aruande projekti esitamist asjaomasele isikule, vaid ainult seda, et talle peab andma võimaluse väljendada oma seisukohti kõigi temaga seotud asjaolude kohta, nagu see käesoleval juhul ka oli.
- 95 Kolmandaks leiab komisjon, et OLAF-i sisemise korralduse kohaselt kinnitatakse juurdlusaruande koostamine, mis vastavalt määruse nr 1073/1999 artiklile 9 toimub direktori juhtimisel, täitevametis (*executive board*) ning et ükski üldpõhimõte ei kehtesta juurdlust läbi viivate ametnike ja teenistujate meeskonna järjepidevust.
- 96 Neljandaks väidab komisjon juurdluse regulaarsuse ja erapooletuse kohta, et OLAF uuris hoolikalt huvide konflikti võimalust P. osas ja et olles seda teinud, otsustas OLAF juurdlust läbi viinud isiku taandada faasis, kus aruanne ei olnud veel lõplik.

- 97 Viiendaks ei olnud OLAF teinud P. rolli hinnates ilmset viga ei tema varasemate kohustuste ega siinkohal käsitletava juurduse osas. Kostja väidab, et P. sekkus ainult juurdlusse kaasatud isikuna, et ta ei otsustanud mingil moel juurdluste strateegia ja suuna üle ega omanud mingit mõju aruandele. Aruande koostas üks teine juurdlust toimetanud isik ning selle võttis vastu OLAF-i täitevamet, olles täielikult teadlik P. taandamise tingimustest.
- 98 Kuuendaks leiab komisjon, et juurdlus viidi läbi erapooletuse ja võrdsuse põhimõtteid järgides, kuna P. taandamine otsustati just nimelt juurduse erapooletuse ja võrdsuse tagamiseks. Komisjon väidab, et vaidlustatud aruanne toob esile teiste, eelkõige finantskontrolli peadirektoraadi ametnike võimaliku vastutuse ja et dokumendid, mida hageja selle kohta on esitanud, on lisatud toimikusse.
- 99 Mis puudutab kahju, mille hüvitamist M. Camós Grau nõuab, siis leiab komisjon, et hageja ei esita ühtki konkreetset näidet, mis tõendaks väidetava mittevaralise kahju tegelikku esinemist ega ka ühtki tõendit tema karjääri väidetava kahjustamise kohta.

Esimese Astme Kohtu hinnang

— Ühenduse lepinguväline vastutus

- 100 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale, mis käsitleb ühenduse vastutust ühenduse institutsiooni või organi poolt ühenduse õiguse rikkumisega üksikisikutele tekitatud kahju osas, tunnustatakse õigust hüvitisele siis, kui täidetud on kolm tingimust, st kui rikutud õigusnorm loob õigusi üksikisikutele, kui rikkumine on piisavalt selge ning kui toimingute tegija poolse kohustuste rikkumise ja asjaomastele isikutele

tekitatud kahju vahel esineb põhjuslik seos (Euroopa Kohtu 5. märtsi 1996. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-46/93 ja C-48/93: Brasserie du pêcheur ja Factortame, EKL 1996, lk I-1029, punkt 51, 4. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-352/98 P: Bergaderm ja Goupil vs. komisjon, EKL 2000, lk I-5291, punktid 41 ja 42, ja 10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-312/00 P: komisjon vs. Camar ja Tico, EKL 2002, lk I-11355, punkt 53).

— Õigusnormid, mida väidetavalt eirati

- 101 Et lahendada ühenduse lepinguvälise vastutuse küsimust, tuleb siinkohal esmalt uurida, kas nende õigusnormide eesmärk, mille eiramist ette heidetakse, on anda õigusi üksikisikutele. Hageja väitel on rikutud on erapooletuse, võrdsuse ja objektiivsuse, õiguskindluse ja hea halduse põhimõtteid. Tema väitel on rikutud ka kaitseõigust ja OLAF-i aruannete koostamist puudutavaid vorminõudeid ning põhjendamiskohustust.
- 102 Siinkohal piisab, kui tõdeda, et vähemalt erapooletust puudutava normi eesmärk, mida kohaldatakse institutsioonidele OLAF-i ülesandeks tehtud juurdluste läbiviimisel, on lisaks avalikule huvile ka asjaomaste isikute kaitsmine, ja see annab neile subjektiivse õiguse vastavate tagatiste nõudmisel (vt selle kohta Euroopa Kohtu 21. novembri 1991. aasta otsus kohtuasjas C-269/90: Technische Universität München, EKL 1991, lk I-5469, punkt 14).
- 103 Järelikult tuleb sedastada, et hageja tugineb sellise õigusnormi rikkumisele, mis loob õigusi üksikisikutele.

— OLAF-i tegutsemine juurdluse läbiviimisel ja IRELA-d puudutava aruande koostamisel

- 104 Ühenduse lepinguvälise vastutuse osas otsuse langetamiseks tuleb järgmisena määratleda, kas OLAF-i tegutsemine IRELA-d puudutava juurdluse läbiviimisel ja aruande koostamisel kujutab endast väidetavat erapooletusnõude piisavalt selget rikkumist, st vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tema kaalutusõiguse piiride ilmset ja rasket eiramist (vt selle kohta eespool punktis 79 viidatud kohtuotsus Euroopa õiguskantsler *vs.* Lamberts, punktid 49, 60, 62 ja 63).
- 105 Tulenevalt OLAF-i tegevust reguleerivatest õigusnormidest peab OLAF oma pädevusse kuuluvaid juurdlusi toimetama kooskõlas asutamislepingu ja ühenduse õiguse üldpõhimõtetega, eelkõige erapooletuse põhimõttega, ning järgides personaalieskirju, täpsemalt selle artiklit 14, mille kohaselt tuleb vältida võimalikku huvide konflikti ametnike osas.
- 106 OLAF-i tegutsemist hinnates tuleb esiteks kirjeldada tegelikku huvide konflikti P. osas, võttes arvesse seda OLAF-iga seotud vastutusala, mis tal varem finantskontrolli peadirektoraadis töötades oli, ja teiseks kõnealuse juurdlust toimetanud isiku tegelikku rolli IRELA-ga seotud juurdluse läbiviimisel ning kolmandaks vajaduse korral sellise rolli mõju 17. oktoobri 2002. aasta aruande koostamisele.
- 107 Esiteks, mis puudutab huvide võimalikku konflikti P. osas, siis kohtunike, kohtualase nõustamise ja õiguslase järeלקäsitluse üksuse juhi 17. mai 2002. aasta kirjas M. Camós Graule oli märgitud, et OLAF, olles näinud kõnealuse üksuse poolt OLAF-i direktorile antud õiguslikku arvamust, mille kohaselt „[P.] positsioon

[IRELA] toimikus viidatud juurdlust läbi viiva isikuna võib osutada huvide konfliktile” ning vastavalt selle üksuse poolt direktorile tehtud ettepanekule, otsustas asjaomase isiku juurdlusest taandada. Lisaks nähtub komisjoni vasturepliigist, et huvide konflikti võimalikkust hinnati ning P. taandati juurdluse erapooletuse ja objektiivsuse huvides.

108 Tegelikult ei olnud käesolevas asjas mingit kahtlust huvide konfliktis P. osas. Toimikust nähtub tõepoolest, et IRELA majanduslikud vahendid pärinevad peaaegu täielikult ühenduse eelarvest, et Ladina-Ameerika direktoraat, kus M. Camós Grau asjaolude toimumise ajal töötas, tagas IRELA tehnilise ja finantsilise järjepidevuse ning et finantskontrolli peadirektoraat, kellelt ta sai oma volitused kõikideks kulutustega seotud tegevusteks ja ühenduse vahenditest väljamaksete tegemiseks, oli kinnitanud kõik IRELA-ga seotud projektid.

109 P., kes oli erialalt raamatupidaja, töötas juurdluse objektiks olevate asjaolude toimumise ajal finantskontrolli peadirektoraadi selles üksuses, kes tegeles IRELA kulude kontrollimisega, ning ta vastutas horisontaalsete ja metodoloogiliste tehingute eest toidu- ja humanitaarabisektoris. 1998. aasta 1. märtsist 30. novembrini ja 2000. aasta märtsis tegutses ta selle üksuse juhina, mis andis talle õiguse allkirjastada IRELA-d huvitanud dokumente. IDOC mainib ka oma aruandes P. allkirjaga 3. jaanuari 1997. aasta kirja Ladina-Ameerika direktoraadile, milles anti finantskontrolli peadirektoraadi luba IRELA-ga seotud projektile.

110 Huvide konflikt P. osas on seega tuvastatud.

111 Teiseks, mis puudutab P. tegelikku rolli IRELA-ga seotud juurdluse läbiviimisel, siis tuleb märkida, et vastavalt 30. jaanuari 2001. aasta otsusele sisejuurdluse algatamise

kohta oli neljal OLAF-i teenistujal, sh P.-l õigus juurdlust juhtida. Kaks neist lahkusid OLAF-ist 30. septembril 2001 ja lõpetasid seega juurdluses osalemise. Pärast seda, kui P. sealt 17. mai 2002. aasta otsusega taandati, jäi juurdlust läbi viima üksainus inimene, kes — olles OLAF-i sõnul võtnud juhtimise enda peale ning töötanud P.-ga koostöös välja 20. detsembri 2002. aasta vahearuaande —, koostas lõpparuande projekti. Kõnealune isik, kes lahkus OLAF-ist 30. septembril 2002, seda aruannet ei allkirjastanud.

112 Toimikust selgub, et juurdlusest taandatud isik osales kõigis 2001. aasta veebruarist 2002. aasta aprillini toimunud OLAF-i nimel läbi viidud küsitlustes, v.a Ladina-Ameerika direktoraadi endise direktori küsitlus, kes oli M. Camós Grau otsene ülemus. Lisaks sellele oli kõnealune isik üks kahest Madridis IRELA-s toimunud juurdluse aruande autorist ning samuti ka eespool mainitud 20. detsembri 2000. aasta vahearuaande autor. Pealegi nähtub, et kõik juurdlustoimingud teostati enne P. taandamist ning need viidi läbi kahe või kolme isiku poolt nii, et taandatud isik oli ühe erandiga kogu aeg asja juures.

113 Tuleb märkida, et P. osales kogu juurdluse läbiviimisel. Komisjoni väide, mille kohaselt see isik ei saanud olla vastutav juurdluse juhtimise eest, vaid tema roll oli täiendav ja alluv, ei leevenda järeldusi, mis tulenevad P. jätkuvast osalemisest ja märkimisväärsest mõjust IRELA-ga seotud juurdluses.

114 Kolmandaks, mis puudutab P. juurdluses osalemise mõju 17. oktoobri 2002. aasta aruande koostamisele, siis väidab kostja, et lõpparuandes võttis OLAF arvesse huvide konflikti võimalikkust juurdlust läbi viiva isiku osas ning koostas selle aruande kõnealuses küsimuses täiesti asjatundlikult.

- 115 Seega tuleb hinnata neid dokumente, mida aruande väljatöötamisel järjest esitati, uurides eelkõige — milleks ka hageja väited üles kutsuvad — esmalt seda, kas neist ei tulene, et finantskontrolli peadirektoraadi võimalikku vastutust on hoolimata lähetustest õigusvastaselt välditud või alahinnatud; teiseks seda, kas siis, kui OLAF, taandades P. juurdlust, kinnitas iseenesest huvide konflikti ohtu, oli ta sellega 17. oktoobri 2002. aasta aruandes arvestanud, ja kolmandaks, üldisemalt, kas see kontroll kinnitab juurdluste ja seega ka aruande erapoolikust puudutavaid hageja etteheiteid.
- 116 Arvestada tuleb kolme dokumendiga, st 20. detsembri 2000. aasta vahearuandega, mis oli P. ja kuni oma ametiaja lõpuni juurdluste eest vastutavaks jäänud ametniku sõnastatud, 2002. aasta augusti lõpus viimase koostatud aruandeprojekt ja 17. oktoobri 2002. aasta lõpparuanne.
- 117 Eeskätt järeldeb 20. detsembri 2000. aasta vahearuandest, et selles asetatakse rõhk komisjoni ametnike osalemisele — mida kirjeldatakse mõjuva ja küsitava sekkumisena - IRELA juhtimises, märkides, et nad olid finantsreservi asutamise algatajad ning kiitsid koos parlamendi liikmetega heaks taolise õigusvastase käitumise fondi rahastamisel. Mis puudutab finantskontrolli peadirektoraadi võimalikku rolli IRELA juhtimises, siis nimetatud direktoraati mainitakse ainult seoses 1997. aastal tema poolt läbi viidud IRELA auditi aruandega ja tema arvustustega IRELA finantsjuhtimise kohta, mida esitleti kui komisjoni ametnike IRELA juhtimisest taandamise võimalikku põhjust. Aruandes esitletakse faktina ka seda, et komisjoni ametnikud olid teadlikud õigusvastastest toimingutest.
- 118 Järgmiseks, mis puudutab 2002. aasta augusti lõpus koostatud aruandeprojekti, siis selgub, et aruande lõppversioonis oli teatavaid löike finantskontrolli peadirektoraadi ja kogu komisjoni rolli kohta pehmendatud või välja jäetud. Aruandeprojektis oli täpsemalt märgitud, et komisjon oli teadlik tegevusest, mis võimaldas IRELA-l saada õigusvastast tulu seeläbi, et (finantskontrolli) institutsioon oli alusdokumendid

kinnitanud. Aruandeprojektis väidetakse, et oma 1997. aasta aruandes teostas finantskontrolli peadirektoraat selle olukorra osalise hindamise. Seda peeti arusaamatuks, et kõnealuse direktoraadi audiitorid ei olnud esitanud täpsustavaid küsimusi, mis rikkumiste tuvastamisel oleks automaatselt esile kerkinud. Komisjoni vastutuse osas märgiti, et „IRELA juhtum oli väljunud ühe konkreetse peadirektoraadi vastutuselast ja finantskontrolli peadirektoraat ei astunud otsustavaid samme, kui tal olid IRELA finantsprobleemide põhjalikuks uurimiseks kõik vajalikud vahendid olemas”. Aruandeprojektis leiti kokkuvõtteks, et komisjoni roll IRELA toimikus ei piirdu kolme isiku tegevusega, vaid oli „institutsiooni tegevuse tulemus”, kuna komisjoni järelevalvesüsteemid ei toiminud efektiivselt, finantskontrolli peadirektoraat teostas „nõrka järelevalvet” ning komisjoni talitused ei tegutsenud kooskõlastatult.

119 Lõpetuseks, 17. oktoobri 2002. aasta lõpparuandest ilmneb finantskontrolli peadirektoraadi võimaliku rolli ja vastutuse osas kõrvalmärkusena, et juurduse hilineamise vältimiseks otsustati seda asjaolu mitte hinnata. Kuigi aruandes on lisatud, et kõnealuse direktoraadi ametnike võimalik vastutus tuleb kindlaks määrata, siis seda küsimust seal edaspidi enam ei käsitleta, vaid mainitakse ainult ühe direktoraadi ametniku ärakuulamist juurduse käigus.

120 Asjaolude hindamist kokku võttes märgitakse aruandes, et juurdus näitas, et ainult IRELA juhtimises osalenud komisjoni ametnikud olid teadlikud nendest korralduslikest üksikasjadest, mis võimaldasid saavutada õigusvastaseid kasumimäärasid, ning juhtis tähelepanu asjaomaste isikute „aktiivsele tegevusele” ja „põhivastutusele” sellise korra kehtestamisel ja toimimisel.

121 Hinnates komisjoni rolli, keskendub aruanne Ladina-Ameerika direktoraadi rollile ja vastutusele ning märgib, et kõnealuse direktoraadi ametnikud, kes tegutsesid IRELA-s, kasutasid ära oma positsiooni „lubada kasutada neid dokumente, mis

võimaldasid kasumi maksmist”. Finantskontrolli peadirektoraadi osas märgitakse aruandes üksnes 1997. aastal läbi viidud auditit ja selle puudulikkust.

- 122 Aruande lõppjäreldestes korratakse, et IRELA finantseerimise kord, millest mainitud rikkumised lähtusid, kehtestati organi poolt, mille kõige aktiivsemateks liikmeteks olid komisjoni ametnikud, ning et Ladina-Ameerika direktoraat oli nendest korralduslikest üksikasjadest teadlik. Finantskontrolli peadirektoraadi rollist näib olevat mööda mindud, kuigi aruande lõpuosas viidatakse tema „passiivsusele” ja „põhjaliku järelevalve puudumisele”.
- 123 Individuaalse vastutuse osas mainitakse aruandes nimeliselt üksnes komisjoni neid Ladina-Ameerika direktoraadi ametnikke, kes olid seotud IRELA juhtimisega, ning soovitatakse algatada nende suhtes distsiplinaarmenetlus, mida peatükis „Võetavad meetmed” korratakse, laiendades seda „vajadusel muude ametnike suhtes, eelkõige finantskontrolli peadirektoraadis”.
- 124 OLAF-i aruande järjestikuste versioonide võrdlev hindamine näitab, et finantskontrolli peadirektoraadi rolli on lõplikus versioonis ilmselt välditud ja vähendatud ning kogu vastutus komisjonile etteheidetud rikkumiste eest on paralleelselt koondatud vaid nendele ametnikele, kes IRELA juhtimises osalesid, otsustades seeläbi kinnitada vahearuandes — mille üks autoritest oli P. — võetud otsust ja kaldudes kõrvale 2002. aasta augustis ilma P. osaluseta koostatud aruandeprojektis tehtud üksikasjalikumast esitlusest, mis nägi detailsemalt ette finantskontrolli peadirektoraadi rolli seoses nende enda saamatusega IRELA juhtumise ning keeldudes komisjonil lasuvat vastutust üksnes eespool nimetatud ametnike arvele panemast ning leides viimaks, et nimetatud vastutus tulenes hoopis institutsionaalsest talitushäirest, mis puudutas ka finantskontrolli peadirektoraati.

125 Eelnevast järeldub, et esiteks on P. puhul tuvastatud huvide konflikti tegelik esinemine. Teiseks osales P. peaaegu kõikides uurimistoimingutes, millest ühtki pole vaidlustatud pärast seda, kui ta juurdlustest taandati. Pealegi kuulus ta tegevusajal arvuliselt vähendatud meeskonda ning oli ka üks kahest vaheraporti koostanud isikust. Kolmandaks oli P.-l juurdluste läbiviimisel tegelik ja oluline roll.

126 Lisaks tuleneb toimikust, et see, kuidas P. juurdluste juhtimist mõjutas, oli erapooletuse nõude seisukohalt taunitav. Oma vastavatest kohustustest tulenevalt olid kaks talitust - nimelt Ladina-Ameerika direktoraat ja finantskontrolli peadirektoraat — tegelikult kohustatud IRELA tegevust eelkõige finantsilisest aspektist jälgima ja kontrollima. OLAF-i algatatud sisejuurdluste raames oli finantskontrolli peadirektoraadi rolli uurimine seda enam põhjendatud, kuna IRELA oli täielikult sõltuv ühenduse toetustest ning kuna finantskontrolli peadirektoraat, mis jälgib kõiki ühenduse vahenditega seotud kohustusi, oli IRELA osas teinud korduvalt märkusi.

127 Teadaolevalt võeti vastu otsus finantskontrolli peadirektoraadi suhtes juurdlust mitte läbi viia, kuna komisjoni võimaliku vastutuse osas on juurdlus seotud üksnes Ladina-Ameerika direktoraadiga. Siinkohal nähtub, et 2001. aasta veebruarist 2002. aasta aprillini läbi viidud juurdlusted, mille käigus kuulati ära vaid üks finantskontrolli peadirektoraadi teenistuja võrreldes Ladina-Ameerika direktoraadi viie teenistujaga, järgisid uurimisele vahearuandega antud suunda. See aruanne, mille kahest autorist üheks oli P., ei seadnud kuidagi kahtluse alla finantskontrolli peadirektoraati, vaid sisaldas just selget kinnitust Ladina-Ameerika direktoraadi ametnike osalemise kohta asjaomastes rikkumistes. Järeldust, mille kohaselt P. mõjust tulenevalt uurimisele antud suund sai otsustavaks, toetab ka 2. mai 2002. aasta arvamus, millele kostja viitab oma vastustes Esimese Astme Kohtu küsimustele seoses eespool punktis 30 mainitud vaidlustaluse aruande väljatöötami-

sega, milles kohtunike, kohtualase nõustamise ja õiguslase järelkäsitluse üksuse juht soovitas uurija taandada ning „[P.-lt] pärinevaid ettepanekuid” lõpparuandes mitte arvesse võtta.

128 Ühekülgne ja seega kallutatud lähenemine komisjoni rollile, mis finantskontrolli funktsiooni olulisusest tulenevalt on metodoloogiliselt vähe arusaadav, saab tegevusetuse kaudu viia üksnes institutsiooni asjaomaste talituste ja seega ka nende liikmete täpsete kohustuste väära esituseni.

129 Pannes komisjoni petturlike toimingute eest kogu vastutuse üksnes Ladina-Ameerika direktoraadi ametnikele, kes olid osalenud IRELA juhtimises, viitamata sealjuures finantskontrolli peadirektoraadi rolliga seotud asjaoludele, mis esinevad 2002. aasta augusti lõpus koostatud aruandeprojektis, mis sisaldas mitmeid nimetatud direktoraati puudutavaid kriitilisi hinnanguid, kinnitab lõpparuanne institutsiooni vastutuse ühekülgset ja kallutatud uurimisest tulenevat tasakaalutust.

130 Põhjendusi, mis 17. oktoobri 2002.aasta aruandes toodi finantskontrolli peadirektoraadi rolli uurimise puudumise kohta ning mille kohaselt „juurdluse hilinemise vältimiseks otsustati finantskontrolli peadirektoraadi rolliga seotud asjaolusid mitte hinnata”, ei saa vastu võtta. OLAF-i kahtlused nende uurimiste kiire läbiviimise osas - mis on küll õiguspärased juhul, kui faktid on vanad ja võivad olla aegunud — ei saa siiski seaduslikult põhjendada institutsiooni või kontrollorgani erinevate talituste potentsiaalse vastutuse ühekülgset või valikulist uurimist, kui nagu käesoleval juhul on ilmne, et nimetatud talitused etendavad erineval moel rolli uurimise esemeks oleva juhtumi üksikasjades.

- 131 Eeltoodust tuleneb, et OLAF-i aruande sisu ja järeldused eiravad erapooletuse nõuet. OLAF-i poolne asjaomase õigusnormi rikkumine kujutab endast kohustuste rikkumist, mis on seda tõsisem, et OLAF oli loodud just selleks, et juhtida kõiki ühenduse huve kahjustada võivaid ebaseaduslikke toiminguid puudutavaid juurdlusi, mille suhtes võib algatada haldus- või kriminaalmenetluse, ning oma ülesannete täitmiseks vajaliku funktsionaalse iseseisvuse andmiseks asutati OLAF komisjoni autonoomse teenistusena. Pidades silmas teadlikkust P. huvide konfliktist, mida OLAF oli juurdlust läbi viinud isiku taandamisega pealegi tunnistanud, tähendab P. mõjutusel juurdlusele antud kallutatud suuna kinnitamine lõpparuandes lisaks seda, et erapooletuse nõude rikkumine on ilmne.
- 132 Pealegi kinnitab seda järeldust IDOC-i 2. juuli 2003. aasta aruanne. Tuleb meenutada, et IDOC-i kohustus oli määratleda, kas kohaldatava ühenduse õigusega on kooskõlas: 1) komisjoni ametnike osalemine IRELA juhtimises; 2) finantsilise ümberkorralduskava ettepanek ja/või vastuvõtmine ning sellega seotud ametnike võimalikule individuaalsele vastutusele osutamine ja 3) IRELA juhtimises osalenud komisjoni ametnike ja IRELA ühenduse vahendite kontrollimise eest vastutava kahe talituse ametnike võimalik vastutus.
- 133 Seega on finantskontrolli peadirektoraadi rolli uurinud IDOC-i aruandes märgitud, et sellele direktoraadile ei olnud OLAF-i lõpparuandes tehtud ühtki viidet peale ühe soovituselise rubriigi „Järgnevad meetmed”.
- 134 Mis puudutab rikkumiste lähtepunktiks olevat otsust finantsreservi loomise kohta, siis leiab IDOC, et see reserv loodi ammu enne nende kolme ametniku osalemist OLAF-i aruandes, seda soovitasid Ladina-Ameerika direktoraat ja finantskontrolli peadirektoraat aastal 1986, aastal 1988 langetati otsus ning komisjon kiitis selle heaks või lausa toetas seda. Teisalt märgib IDOC, et sellise tegevuse ebaseaduslik-

kuse küsimuse tõstatas alles hiljem, aastal 1997, Ladina Ameerika direktoraat, kes pöördus selles küsimuses komisjoni õigustalituse ja finantskontrolli peadirektoraadi poole, kes väljendas kahtlust selle mehhanismi õiguspärasuse suhtes, vastupidi oma 1986. aastal antud arvamusele.

135 Lisaks on IDOC-i aruandes märgitud, et M. Camós Grau oli teavitanud OLAF-it sellest, et igal aastal andis finantskontrolli peadirektoraat oma nõusoleku IRELA auditeerimiseks raamatupidamisettevõtte poolt, ning et 1995. aasta auditiaruandes täpsustati sõnaselgelt, et IRELA kasum oli 1,194 miljonit eurot. IDOC märgib, et dokument, millele M. Camós Grau viitab oma ütluste toetuseks, ei olnud asetatud samasse toimikusse OLAF-i lõpparuandega, kuid selle võis leida OLAF-i valduses olevast toimikust.

136 IDOC-i aruandes on lisatud, et finantskontrolli peadirektoraat ei ole pärast 1997. aastal läbi viidud kontrollimist jätkanud põhjaliku uurimisega ning et kuigi Ladina-Ameerika direktoraadi finantsüksuse endine juht neilt küsis, kas [IRELA-I] on võimalik edastada komisjonile arved tasude ja kulude kohta, mis ületavad vastuvõetud tööplaani ja selle toetusi, kiitis finantskontrolli peadirektoraat lõpuks need toimingud heaks. IDOC-i aruande autorid on hämmingus sellest, et kuigi finantskontrolli peadirektoraadi ülesanne on IRELA-le antud projektid heaks kiita, ootas ta oma kriitiliste märkustega 1997. aastani. Neid panevad imestama ka P. allkirjastatud teatise asjaolud, mida on mainitud eespool punktis 112 ja mis näitavad Ladina-Ameerika direktoraadile, et finantskontrolli peadirektoraat andis projektile heakskiidu, kuid soovib sellele vaatamata saada iga kord asjakohaseid tõendeid.

137 IDOC-i hinnang kolme IRELA juhtimises osalenud komisjoni ametniku vastutusele on lisaks palju üksikasjalikum. Selles on märgitud, et nende isikute osalemise seaduspärasuse küsimus tõstatati alles hiljem, aastal 1994, ning et see osalemine oli pärast peasekretariaadi, õigustalituse ja finantskontrolli peadirektoraadi arvamust 17. oktoobril 1995 sõnaselgelt heaks kiidetud. IDOC-i arvates, vastupidi OLAF-i aruande järeldustele, ei ole tõendatud, et kolm OLAF-i poolt vastutavaks

tunnistatud ametnikku oleksid olnud teadlikud nendest rikkumistest, mis seisnesid eelkõige liialdatud hindade põhjendamises ebatäpsete kuludokumentidega, ning ta märgib, et finantsreservide loomise seadusvastasuse küsimus tõstatati alles 1997. aastal „suhteliselt ebamäärastel asjaoludel”.

138 Järeldused IDOC-i aruandes, mis vähemalt kaudselt osutavad sellele, et OLAF-i juhitud juurdlustes esines teatavaid puudusi, olid igal juhul oluliselt vähem kategoorilised kui järeldused OLAF-i aruandes. IDOC märgib, et ei ole võimalik teha järeldusi distsiplinaarses plaanis taunitavate aktide olemasolu kohta. Ta keeldus individuaalset vastutust tuvastamast, leides, et see juhtum paljastab rohkem koordineerimatust komisjoni erinevate talituste vahel, keda IRELA-le antud ühenduse vahendite kontrollimine puudutab.

139 Ükski kostja esitatud argument ei suuda seda järeldust kahtluse alla seada. Komisjon märgib, et juurdlused keskendusid eelkõige ühenduste ametnike osalemisele IRELA organite tegevuses, samas kui finantskontrolli peadirektoraadi roll oli olemuselt erinev; ta märkis, et põhjalikum uurimine oleks tekitanud raskusi, võttes arvesse faktide vanust ning vajalikke inim- ja materiaalseid ressursse, ning et OLAF tegi oma uurimiste ulatuse osas otsuse täiesti iseseisvalt. Siiski ei saa need argumendid juurdlusorgani puhul põhjendada erapoolikust, mis uurimiste läbiviimisel on tuvastatud. Samuti ei saa seda järeldust kehtetuks tunnistada ka kinnitus, et miski ei viita juurdlust läbi viinud isiku poolsele faktidega manipuleerimisele, millega saaks takistada tegeliku seisukoha avalikustamist.

140 Lisaks lükkab komisjoni väited selle kohta, et lõpparuandes võeti arvesse P. juurdlusest taandamise asjaolusid, ümber raporti sisu ise, kuna selles sisalduv mäрге teiste, eelkõige finantskontrolli peadirektoraadi ametnike võimaliku vastutuse kohta näib olevat üksnes vorminõude täitmine. Kui argument, mille kohaselt OLAF ei saanud teha järeldusi selle direktsiooni ametnike osas ilma neid eelnevalt ära

kuulamata, on vaieldamatult põhjendatud, ei õigusta see OLAF-i otsust piirduda IRELA juhtumis komisjoni rolli käsitlevas juurdluses ühe ainsa direktoraadiga. Tegelikult näib arusaamatu ja põhjendamatu, et komisjonis toimunud uurimistest jäeti välja finantskontrolli peadirektoraadi rolli hindamine, sellal kui nimetatud direktoraadi antud heakskiit oli ühenduse vahendite kasutamise eelduseks, pealegi kui IDOC-i aruanne kinnitas selles osas IRELA asjas rollide ja vastutuse kattuvuse astet.

- ¹⁴¹ Kokkuvõtteks, eespool punktides 126-132 mainitud OLAF-i käitumise ebaseaduslikkus juurdluse läbiviimisel ja vaidlusaluse aruande koostamisel on tuvastatud, kuna OLAF rikkus oma tegevuses jämedalt ja ilmselgelt erapooletuse nõuet. Niisugune rikkumine kujutab endast viga, mis võib oma olemuselt olla ühenduse vastutust tekitav niivõrd, kuivõrd vea ja väidetava kahju vahel esineb otsene ja kindel põhjuslik seos.

— Põhjuslik seos OLAF-i vea ja hageja väidetava kahju vahel

- ¹⁴² Selles osas tuleb märkida, et erinevat liiki kahjud — nimelt karjäärile tekitatud kahju ja moraalne kahju -, millele M. Camós Grau viitab ja mille olemasolu peab uurima, tulenevad otseselt tema tegevuse kahtluse alla seadmisest, mis sisaldub selles aruandes ja mis seisneb teda isiklikult puudutavates järeldustes ja soovitustes. Kohtupraktikas nõutud põhjuslik seos aruandes kirjeldatud ebaseadusliku tegevuse ja asjaomasest isikust tingitud kahju vahel on seega tuvastatud.

143 Selles osas tuleb siiski täpsustada, et kuigi asjaomase isiku tegevuse kahtluse alla seadmise tõttu on aruanne väidetavate kahjude otsene põhjus, ei tähenda see seda, et nimetatud kahjud oleksid tõendatud. Niisugust järeldust saab vajaduse korral teha kahe väidetud kahju kohta eraldi vaid pärast seda, kui on hinnatud aruandes sisaldunud järelduste ja soovitude tegelikku mõju ühelt poolt hageja ametiseisundile ja teiselt poolt tema isiklikule olukorrale.

144 Mis puudutab seevastu muid rikkumisi, millele hageja viitab esiteks seoses OLAF-i otsuse P. taandamise kohta põhjendustega, teiseks seoses kaitseõiguse, õiguskindluse ja hea halduse põhimõtete järgimisega tema ärakuulamise osas OLAF-i poolt ja aruandest teavitamise osas enne selle vastuvõtmist, ning kolmandaks seoses pädevusega OLAF-i siseselt koostada ja vastu võtta OLAF-i aruandeid, siis tuleb märkida, et need ei saanud iseenesest mingil juhul tekitada hagejale kahju, mis erineks aruandega tekitatud kahjust.

— Hagejale põhjustatud kahju

145 OLAF-i õigusvastase tegevusega põhjustati hagejale kaht liiki kahju, nimelt tema karjääri arengut mõjutavat varalist kahju ja tema vastu suunatud süüdistustega seotud mittevaralist kahju.

146 Esiteks, mis puudutab hageja karjääri mõjutavat kahju, siis tuleb uurida, kas — nagu hageja väidab — tema kandidatuur direktori ametikohale lükati tagasi, samas kui talle oli eelnevalt kinnitatud, et ta sellele ametikohale määratakse ja seega tõestati, et ta vastas selle ametikoha täitmiseks vajalikele tingimustele.

- 147 Euroopa Kohtu küsimustele antud vastuses poolte esitatud teabest, mida mainiti eespool punktis 33, ilmneb, et M. Camós Grau kandideeris laienemise peadirektoraadi direktoraadi A „Eesti, Läti, Leedu, Poola” direktori ametikohale, mida talle kui kõige kõrgema palgaastme kõige staažikamale ametnikule oli eelnevalt kinnitatud ajavahemikul 2002. aasta detsembrist 1. aprillini 2003, mil ta asus teisele ametikohale. Ametisse nimetamine, mis algatati 4. märtsil 2003 avaldatud vaba ametikoha teatisega, kulges institutsiooni tavalise praktika kohaselt nende kriteeriumide alusel, mis puudutasid asjaomasel ametikohal vajalikke erioskusi ja -võimeid. Neljast direktorist — kolm laienemise peadirektoraadist ja üks põllumajanduse peadirektoraadist — koosnev komisjon viis läbi eelvaliku, valides selles etapis välja kaheksa isikut. Lõplikult valituks osutunud kandidaat nimetati ametisse 9. juuli 2003. aasta otsusega.
- 148 Mis puudutab OLAF-i jäelduste ebasoodsat mõju hageja kandidatuurile, siis tugineb hageja nendele asjaoludele, mis on kronoloogiliselt seotud faktidega, millele alusel saab väita, et OLAF-i aruanne mõjutas tema kandidatuuri tagasilükkamist.
- 149 Kuigi on üldteada, et IDOC-i aruanne esitati komisjonile 2. juulil 2003 ehk praktiliselt siis, kui lõppes avatud menetlus asjaomase ametikoha täitmiseks, ning et ametisse nimetava asutuse otsus lõpetada menetlus edasiste meetmeteta võeti vastu alles 2. septembril 2003, kui ametikoht täideti, ei saa need kronoloogilised sündmused olla sellegipoolest arvestatavaks tõendiks selle kohta, et esines seos OLAF-i aruande ja selle ametisse nimetava asutuse otsuse vahel, millega lükati M. Camós Grau kandidatuur tagasi, ning seda siis, kui puuduvad igasugused muud tõendid, mille alusel võiks arvata, et muudes tingimustes oleks ametisse nimetav asutus oma laia kaalutusõigust rakendades eelistanud tema kandidatuuri edukaks osutunud kandidaadi omale.
- 150 Seega tuleb jäeldada, et hageja ei ole tõendanud, et tema kandidatuur lükati tagasi tema vastu OLAF-i aruandes esitatud süüdistuste tõttu.

- 151 Üldisemalt tuleks märkida, et mingit hageja karjäärivõimalustele põhjustatud kahju ei saa otseselt OLAF-i aruandes sisalduva süüks panna, kuna - nagu ka eespool punktides 51 ja 53 on märgitud - alates sellest, kui otsus distsiplinaarmenetluse algatamata jätmise kohta oli vastu võetud, ei saanud see aruanne olla aluseks ühelegi meetmele, mis oleks mõjutanud hageja karjääri.
- 152 Komisjon on kohtuistungil selles osas sõnaselgelt märkinud, et kui ta OLAF-i aruande põhjal otsustab distsiplinaarmenetlust mitte alustada, ei saa sellel aruandel enam mingeid tagajärgi olla. Lisaks täpsustab komisjon oma 23. septembri 2005. aasta kirjas, millele on viidatud eespool punktis 35, et „hageja isikutoimikusse ei ole lisatud ühtki OLAF-i aruannet” ja et „hageja isikutoimiku H osa, mis on mõeldud distsiplinaarküsimusteks, on siiani tühi, kuna asjaomane isik oli otsustanud mitte kasutada oma õigust - millest teda oli informeeritud — paluda, et tema isikutoimikusse lisataks teave selle kohta, et pärast täiendavat haldusjuurdlust otsustas ametisse nimetav asutus lõpetada asja käsitlemise edasiste meetmeteta”.
- 153 Kostja lisab, et tema väljakujunenud praktika kohaselt ei lisata ametnikke puudutavaid OLAF-i aruandeid isikutoimikutesse, kuna neid aruandeid ei käsitleta personalieeskirjade artikli 26 punktis a viidatud aruannetena (selles punktis mainitakse kõiki aruandeid ametniku pädevuse, tulemuslikkuse ja käitumise kohta). Komisjon on samuti märkinud, et „distsiplinaarküsimustega seotud dokumendid ja võimalikku distsiplinaarmenetlust ettevalmistavad dokumendid lisatakse isikutoimikusse vaid siis, kui kohaldatakse distsiplinaarmedet või tehakse hoiatus personalieeskirjade IX lisa artikli 3 punkti b tähenduses”. Siinkohal tuleb märkida, et kostja viitab 1. mail 2004 kehtima hakanud personalieeskirjade redaktsioonile, mille alusel eespool mainitud sätet muudeti, ning et personalieeskirjade IX lisa artikli 3 punkt b sätestab: „Ametisse nimetav asutus või ametiisik võib juurdlusaruande põhjal pärast asjaomase ametniku teavitamist kõikidest toimikutes esitatud tõenditest ja pärast asjaomase ametniku ärakuulamist [...] otsustada isegi siis, kui kohustused on või on ilmselt jäetud täitmata, et ei kohaldata ühtegi distsiplinaarmedet, ja vajaduse korral tehakse ametnikule hoiatus [...]”.

154 Siit nähtub, et OLAF-i aruannet ei ole M. Camós Grau isikutoimikus, kus ei tehta ühtki viidet IRELA juhtumile ega mainita muu hulgas selle asja käsitlemise lõpetamist edasiste meetmeteta, kuna vastav otsus tehti alles pärast IDOC-i täiendava aruande esitamist. Lõpuks väitis kostja kohtuistungil oma kõne kokkuvõttes, et „pärast otsust lõpetada [OLAF-i] aruandel põhinevad kriminaal- ja distsiplinaarmenetlused edasiste meetmeteta, ei ole komisjonil õigust kasutada seda aruannet asjaomase ametniku vastu muul viisil vihjamisi või muus kontekstis, ning süütuse presumptsiooni põhimõte tähendab seda, et ametisse nimetav asutus ei saa seda aruannet [asjaomase ametniku suhtes] negatiivselt kasutada”.

155 Eeltoodust järeldub, et karjääri väidetav kahjustamine ei ole tõendatud.

156 Teiseks, mis puudutab väidetud mittevaralist kahju, siis tuleb hinnata, kas — nagu hageja väidab — OLAF-i toime pandud vead on häirinud tema meelerahu, au ja ametialast mainet, võttes eelkõige arvesse nende vigade tõsidust, milles hageja OLAF-it süüdistab, menetluse pikkust ja juhtumi asjaolude kohta ajakirjanduses avaldatud teavet. Selles osas tuleb kaaluda hageja argumente, kes väidab ühelt poolt, et OLAF süüdistas teda peaaegu ainuisikuliselt ja leidis, et tema tegevus on põhjastanud kriminaal- ja distsiplinaarvastutust, ning teiselt poolt, et tema vastu suunatud süüdistuste tõttu ähvardas teda distsiplinaarkaristuse oht vähemalt seni, kuni esitati IDOC-i aruanne ja lõpetati asja käsitlemine edasiste meetmeteta.

157 On ilmselge, et OLAF-i esitatud süüdistused M. Camós Grau vastu, milles talle ja veel kahele teisele IRELA juhtimises osalenud komisjoni ametnikule pannakse peamine vastutus niisuguse süsteemi loomise ja toimimise eest, mis võimaldas seadusevastaselt saada kasumimarginaali, kinnitades täpsemalt, et need taunitavad teod pandi toime täies teadmises nende õigusvastasusest ning kasutades ära oma positsiooni komisjonis, on eriti tõsised süüdistused, mis avaldavad mõju *a fortiori* hageja tasemel oleva ametniku aule ja ametialasele mainele, arvestades etteheidetud tegevuse tõsidust.

158 Täpsemalt, OLAF-i, kes vabatahtlikult kõrvaldas finantskontrolli peadirektoraadi oma uurimisalast, läbi viidud menetluse erapoolikuse tõttu keskendus kogu süüdistus Ladina-Ameerika direktoraadile ja täpsemalt kolmele selle direktoraadi ametnikule, kes olid osalenud IRELA juhtimises. Kuna need kaks teist ametnikku, keda hagejaga koos süüdistati, ei töötanud aruande esitamise ajal enam komisjonis, vaid viibisid isiklikel põhjustel võetud puhkusel, siis leidis M. Camós Grau pealegi end tegelikult olukorras, kus ta 17. oktoobri 2002. aasta aruande kohaselt oli ainus institutsioonis ametisse jäänud vastutav isik, kes samas institutsioonis oma karjääri jätkates pidi kandma kogu OLAF-i süüdistuste koormat. Kõik see süvendas talle tekitatud kahju.

159 Raskused, mida hageja pidi OLAF-i tegevuse tõttu oma olmetingimustes taluma, tema tüli viimasega ning aruande järeldest tulenevate õiguslike ja distsiplinaar-menetluste oht avaldasid hagejale mõju rohkem kui pooleteise aasta jooksul. M. Camós Grau, kellele OLAF oli 30. jaanuaril 2001 teatanud sisejuurdluste algatamisest ning kelle ta oli 22. veebruaril 2001 ära kuulanud, seadis tegelikult alates 22. veebruarist 2001 kahtluse alla juurdlust läbi viinud isiku, kelle puhul ta kahtlustas huvide konflikti ning üritas tagada, et selle juurdluste objektiivsus ja erapooletus, mille kallutatus ilmnis juba 2000. aasta detsembri aruandest, oleks taastatud ning sellest tulenevalt oleks ka lõpparuanne korrektne. Nende viljatute

ponnistuste kõrval leidis hageja kindlasti hiljemalt siis, kui 17. oktoobril 2002 esitati OLAF-i aruanne, et teda ähvardas oht esiteks selles osas, et Belgia ja Hispaania kohtuorganid alustavad kriminaalmenetlust — oht, mis langes ära vastavalt 13. veebruaril ja 10. märtsil 2003, kui viimased otsustasid lõpetada asja käsitlemise edasiste meetmeteta —, ja teiseks selles osas, et ametisse nimetav asutus alustab OLAF-i soovitusel distsiplinaarmenetlust — oht, mis langes ära siis, kui komisjon 2. septembril 2003 otsustas kohtuorganite kombel lõpetada asja käsitlemise edasiste meetmeteta.

¹⁶⁰ M. Camós Grau au haavamist süvendas ka OLAF-i aruande avaldamine ajakirjanduses, nagu eespool punktis 20 on mainitud. Tõepoolest, kuigi vaidlusalune aruanne oli sisedokument, mis oli mõeldud üksnes määruse nr 1073/1999 artiklis 9 loetletud isikutele edasisaatmiseks, levitati seda väljaspool piiratud ringi ning selles sisalduvaid järeldusi kommenteeriti ajakirjanduses, kui Hispaania päevaleht *El País* avaldas oma 11. detsembri 2002. aasta väljaandes artikli nimeliselt M. Camós Grau vastu esitatud süüdistustest.

¹⁶¹ Seevastu ei saa väita, et esineb seos tõendatud rikkumiste ja väidetava kahju vahel, kuna hageja ei ole ennast tema vastu esitatud süüdistuste osas „puhtaks pesnud” ega ole kaitstud täiendavate juurdluste eest, mida tulevikus võidakse algatada või mis võiksid jätkuvalt olla selle aruande esemeks, mida säilitatakse adressaadiks olevate organite ja teenistuste arhiivides.

- 162 Siiski järeldub eeltoodust, et mittevaraline kahju, mida põhjustati M. Camós Graule, kelle vastu esitatud OLAF-i süüdistuste, järelduste ja soovitude tõttu said kannatada tema au ja ametialane maine ning halvenesid olmetingimused, on tõendatud.
- 163 Hageja on talle põhjustatud mittevaralise kahju hinnanud esialgu 10 000 euro suurusele summale. Komisjon ei ole nõutud summa osas märkusi esitanud.
- 164 Käesoleva asja asjaoludel ei ole OLAF-i aruandega hagejale põhjustatud kahju nõutud summast väiksem. Järelikult tuleb M. Camós Grau kahjunõue tervikuna rahuldada ning mõista komisjonilt tema kasuks välja 10 000 eurot mittevaralise kahju hüvitamiseks.

— Kahjunõue seoses kuludega, mis hageja haldusmenetluse käigus enda kaitseks kandis

- 165 M. Camós Grau palub Esimese Astme Kohtul mõista komisjonilt tema kasuks välja ka kulud, mis ta enda kaitseks kandis seoses juurdlusega ning 17. mai 2002. aasta

otsuse ja OLAF-i 17. oktoobri 2002. aasta aruande peale esitatud halduskaebustega.

- 166 Tuleb siiski märkida, et selle nõude osas ei ole esitatud ühtki arvu ning et hageja ei ole tõendanud ega isegi mitte väitnud sellise erilise asjaolu esinemist, mis õigustaks hagiavalduses kahju suuruse määratlemata jätmist. Seega ei vasta materiaalse kahju hüvitamise nõue Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 44 lõike 1 nõuetele ja tuleb seetõttu vastuvõetamatuse tõttu rahuldamata jätta (Euroopa Kohtu 23. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-150/03 P: *Hectors vs. parlament*, EKL 2004, lk I-8691, punkt 62).

Kohtukulud

- 167 Kodukorra artikli 87 lõike 3 esimese lõigu alusel võib Esimese Astme Kohus määrata kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, või kui tegemist on eriliste põhjustega.
- 168 Käesolevatel asjaoludel tuleb Esimese Astme Kohtu kohtukulud tervikuna välja mõista komisjonilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

- 1. Mõista komisjonilt M. Camós Grau kasuks välja 10 000 eurot.**
- 2. Jätta ülejäänud nõuded rahuldamata.**
- 3. Jätta komisjoni kohtukulud tema enda kanda.**

Legal

Lindh

Mengozzi

Wiszniewska-Białecka

Vadapalas

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 6. aprillil 2006 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

E. Coulon

H. Legal

Sisukord

Vaidluse õiguslik raamistik	II - 1178
Vaidluse taust	II - 1180
Menetlus	II - 1185
Poolte nõuded	II - 1187
Õiguslik käsitlus	II - 1189
Nõuded tühistada 2002. aasta 17. mai ja 29. novembri otsused	II - 1189
Nõue tühistada 28. mai 2003. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata hageja 4. veebruari 2003. aasta kaebus OLAF-i aruande peale	II - 1189
Nõue tühistada OLAF-i 17. oktoobri 2002. aasta aruanne	II - 1190
— Vastuvõetavus	II - 1190
Poolte argumendid	II - 1190
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1191
Nõue hüvitada väidetav kahju	II - 1195
— Vastuvõetavus	II - 1195
Poolte argumendid	II - 1195
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1196
— Eelneva kaebuse esitamise kohustus	II - 1196
— Seos kahjunõude ja tühistamismõude vahel	II - 1200
	II - 1229

Põhiküsimus	II - 1202
Poolte argumendid	II - 1202
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1206
— Ühenduse lepinguväline vastutus	II - 1206
— Õigusnormid, mida väidetavalt eirati	II - 1207
— OLAF-i tegutsemine juurdluse läbiviimisel ja IRELA-d puudutava aruande koostamisel	II - 1208
— Põhjuslik seos OLAF-i vea ja hageja väidetava kahju vahel	II - 1219
— Hagejale põhjustatud kahju	II - 1220
— Kahjunõue seoses kuludega, mis hageja haldusmenetluse käigus enda kaitseks kandis	II - 1226
Kohtukulud	II - 1227